

Program studiów

II stopnia
na kierunku

ARCHITEKTURA

profil praktyczny

SPIS TREŚCI:

1) Ogólna charakterystyka prowadzonych studiów	3
a) Nazwa kierunku studiów:.....	3
b) Nazwy specjalności kształcenia:	3
c) Poziom studiów:	3
d) Profil studiów:	3
e) Formy studiów:.....	3
f) Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta:.....	3
g) Liczba semestrów:	3
h) Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów:	3
2) Opis efektów uczenia się	3
a) Przyporządkowanie kierunku studiów do dyscypliny lub dyscyplin naukowych:	3
b) Opis zakładanych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych uwzględniający charakterystyki efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6. Polskiej Ramy Kwalifikacji:	3
3) Harmonogram realizacji programu studiów	5
4) Opis modułów kształcenia	9
5) Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się	9
6) Wymiar, zasady i formy odbywania praktyk zawodowych	9
7) Zasady prowadzenia procesu dyplomowania	10
8) Sumaryczne wskaźniki charakteryzujące program studiów	14
Załącznik 1 Karty Modułów	15

1) Ogólna charakterystyka prowadzonych studiów

a) Nazwa kierunku studiów:

architektura

b) Nazwy specjalności kształcenia:

Projektowanie zintegrowane

c) Poziom studiów:

studia drugiego stopnia

d) Profil studiów:

praktyczny

e) Formy studiów:

studia stacjonarne i niestacjonarne

f) Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta:

magister inżynier architekt

g) Liczba semestrów:

trzy

h) Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów:

102

2) Opis efektów uczenia się

a) Przyporządkowanie kierunku studiów do dyscypliny lub dyscyplin naukowych:

Studia II stopnia kierunku *architektura*, przyporządkowuje się do następujących dyscyplin naukowych:

a. dziedzina nauk inżynierjno-technicznych,

– dyscyplina naukowa: *architektura i urbanistyka* (udział liczby punktów ECTS: 100%)

Dyscyplina wiodąca: ***architektura i urbanistyka***

b) Opis zakładanych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych uwzględniający charakterystyki efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6. Polskiej Ramy Kwalifikacji:

Celem kształcenia na kierunku *architektura* drugiego stopnia jest osiągnięcie efektów kształcenia zgodnych z zapisem Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 18 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu architekta. Koncepcja kształcenia na studiach prowadzonych przez Wydział Nauk Technicznych PWSZ w Nysie, opiera się na:

- poszerzeniu wiedzy dotyczącej tworzenia projektów planistycznych, urbanistycznych i architektonicznych spełniających współczesne kryteria zrównoważonego rozwoju i współczesne oczekiwania użytkowników,
- spełnieniu wymogów funkcjonalno-przestrzennych, technicznych i estetycznych, zgodnych z zasadami zrównoważonego rozwoju, na każdym etapie edukacji zawodu architekta, w zakresie planowania przestrzennego, projektowania urbanistycznego i architektonicznego oraz zarządzania przedsięwzięciami inwestycyjnymi, zasobami środowiska zbudowanego, jakością kształtowanej przestrzeni, etc.,
- pogłębieniu wiedzy o teorii architektury i pokrewnych, jak sztuka i technika tworzenia, estetyka, filozofia i sztuka w architekturze,
- wpajaniu szacunku dla zachowanych dzieł architektonicznych minionych epok, jak również nauce rewaloryzacji, renowacji obiektów zabytkowych czy też rewitalizacji zdegradowanych obszarów, zespołów urbanistycznych etc.,
- nauce planowania i budowy miast i siedlisk wiejskich, jak również procesów planowania przestrzennego, obiektów architektonicznych o znacznym stopniu skomplikowania i złożonej funkcji,
- uwrażliwianiu, nauce postrzegania i dążenia do realizacji etycznych aspektów zawodu architekta,
- zrozumieniu problematyki kształtowania złożonych rozwiązań konstrukcyjno-materiałowych związanych z procesem projektowania architektonicznego, poszukiwaniem rozwiązań energooszczędnych, minimalizujących zużycie zasobów materiałowych,

- przyswajaniu złożonych zagadnień fizyki budowlanej i technologii, wykonawstwa oraz zagadnień związanych z wykorzystaniem OZE,
- pogłębieniu wiedzy o nowoczesnych metodach komputerowego wspomaganie projektowania: skanowanie 3D, BIM, GIS i SIP,
- pogłębieniu zagadnień związanych z organizacją procesów budowania i zarządzania,
- poszerzeniu nauki języków obcych, procesów legislacyjnych towarzyszących tworzeniu dzieł architektonicznych i urbanistycznych,
- kreowaniu innowacyjnych rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych, pozwalających człowiekowi na życie w symbiozie ze środowiskiem naturalnym.

Celem programu studiów na kierunku *architektura*, specjalność *Projektowanie Zintegrowane*, jest przygotowanie zawodowe pozwalające, (po odbyciu wymaganej praktyki zawodowej) ubieganie się absolwenta w Izbie Architektów RP o uprawnienia budowlane w specjalności architektonicznej, będące warunkiem koniecznym do sprawowania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie przy projektowaniu obiektów budowlanych w branży architektonicznej. Absolwentowi studiów drugiego stopnia kierunku *architektura* zostaje nadany tytuł magistra inżyniera architekta. Studia mają na celu wykształcić magistra inżyniera architekta świadomego społecznej odpowiedzialności, o wysokiej etyce i kulturze zawodowej, rzetelnej wiedzy, zasobie umiejętności i kompetencji społecznych, przydatnych szczególnie w dziedzinach:

- kształtowania środowiska zbudowanego zgodnie z potrzebami użytkowymi, psychicznymi i biologicznymi człowieka,
- tworzenia projektów architektoniczno-urbanistycznych, spełniających wymagania estetyczne, technologiczne i techniczne,
- historii architektury, dorobku pokrewnych sztuk, nauk i technologii towarzyszących sztuce budowania,
- podstaw sztuk pięknych, które mają związek z jakością architektury,
- kształtowania przestrzeni urbanistycznej,
- rozumienia wielostronnych, wzajemnych relacji, jakie mogą zachodzić pomiędzy ludźmi, ich potrzebami, budynkami i przestrzenią otaczającą,
- rozumienia roli czynnika społecznego w opracowywanych projektach i zasad etyki zawodu architekta,
- metod pozyskiwania informacji i opracowywania koncepcji projektu,
- problemów konstrukcyjnych, budowlanych i innych inżynierskich, związanych z projektowaniem architektonicznym budynków,
- rozwiązywania problemów fizyko-budowlanych i użytkowo-technologicznych w celu zapewnienia we wnętrzach właściwej ochrony przed zewnętrznymi wpływami atmosferycznymi oraz komfortowego mikroklimatu,
- przepisów budowlanych i ustaw prawnych oraz ograniczeń finansowych postulowanych przez inwestora i użytkownika budynków,
- zasad organizacji przemysłu budowlanego, procedur realizacji budynków oraz integracji projektów i planów z procesami inwestycyjnymi.

Tabela 1. Opis zakładanych efektów uczenia się.

Nazwa kierunku studiów: architektura	
Poziom kształcenia: studia drugiego stopnia	
Profil kształcenia: praktyczny	
Symbol	Kierunkowe efekty kształcenia
K2P_W01	Zna i rozumie problemy konstrukcyjne, budowlane i inżynierskie związane z projektowaniem budynków.
K2P_W02	Zna i rozumie szczegółową problematykę dotyczącą architektury i urbanistyki w zakresie rozwiązywania złożonych problemów projektowych.
K2P_W03	Zna i rozumie zaawansowaną problematykę dotyczącą architektury i urbanistyki przydatną do projektowania obiektów architektonicznych i zespołów urbanistycznych w kontekście społecznych, kulturowych, przyrodniczych, historycznych, ekonomicznych, prawnych i innych pozatechnicznych uwarunkowań działalności inżynierskiej, integrując wiedzę zdobytą w trakcie studiów.
K2P_W04	Zna i rozumie problemy fizyki, technologii i funkcji budynków w zakresie umożliwiającym zapewnienie komfortu ich użytkowania oraz ochrony przed działaniem czynników atmosferycznych.
K2P_W05	Zna i rozumie relacje zachodzące między człowiekiem a architekturą i między architekturą a środowiskiem ją otaczającym, oraz potrzeby dostosowania architektury do ludzkich potrzeb i skali człowieka.

Tabela 1. Opis zakładanych efektów uczenia się – c.d.

Symbol	Kierunkowe efekty kształcenia	
WIEDZA	K2P_W06	Zna i rozumie przepisy prawa i procedury niezbędne do realizacji projektów budynków oraz integracji budynków z ogólnym projektem planistycznym.
	K2P_W07	Zna i rozumie metody i środki wdrażania ekologicznie odpowiedzialnego projektowania zrównoważonego oraz ochrony i konserwacji otaczającego środowiska.
	K2P_W08	Zna i rozumie historię i teorię architektury oraz sztuki, techniki i nauk humanistycznych w zakresie niezbędnym do prawidłowego wykonywania projektów architektonicznych.
	K2P_W09	Zna i rozumie zasady, rozwiązania, konstrukcje i materiały budowlane stosowane przy wykonywaniu złożonych zadań inżynierskich w zakresie projektowania architektonicznego i urbanistycznego.
	K2P_W10	Zna i rozumie problematykę dotyczącą architektury i urbanistyki w kontekście wielobranżowego charakteru projektowania architektonicznego i urbanistycznego oraz potrzebę współpracy z innymi specjalistami.
	K2P_W11	Zna i rozumie zasady gromadzenia informacji i ich interpretacji w ramach przygotowywania koncepcji projektowej.
	K2P_W12	Zna i rozumie zasady profesjonalnej prezentacji koncepcji architektonicznych i urbanistycznych.
	K2P_W13	Zna i rozumie charakter zawodu architekta i jego rolę w społeczeństwie.
UMIĘTNOŚCI	K2P_U01	Potrafi wykorzystać doświadczenia zdobyte w trakcie studiów w celu dokonania krytycznej analizy uwarunkowań i formułowania wniosków do projektowania w skomplikowanym, interdyscyplinarnym kontekście.
	K2P_U02	Potrafi wykorzystać interdyscyplinarną wiedzę i umiejętności zdobyte w trakcie studiów w celu zaprojektowania złożonego obiektu architektonicznego lub zespołu urbanistycznego spełniającego wymogi estetyczne i techniczne, kreując i przekształcając przestrzeń i nadając jej nowe wartości.
	K2P_U03	Potrafi przygotować zaawansowaną prezentację graficzną, pisemną i ustną własnych koncepcji projektowych w zakresie architektury i urbanistyki, spełniającą wymogi profesjonalnego zapisu właściwego dla projektowania architektonicznego i urbanistycznego.
	K2P_U04	Potrafi wykorzystać metody analityczne do formułowania i rozwiązywania zadań projektowych, przedstawić tło teoretyczne i uzasadnienie prezentowanych rozwiązań w postaci opracowania o charakterze naukowym.
	K2P_U05	Potrafi organizować pracę z uwzględnieniem wszystkich faz pracy nad koncepcją projektową.
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	K2P_K01	Jest gotów do podejmowania i wykonywania pracy w sposób profesjonalny, w tym przestrzegania zasad etyki zawodowej i brania odpowiedzialności za podejmowane działania.
	K2P_K02	Jest gotów do poszanowania różnorodności poglądów i kultur oraz do wykazywania wrażliwości na społeczne aspekty zawodu.
	K2P_K03	Jest gotów do brania odpowiedzialności za wartości humanistyczne, społeczne, kulturowe, architektoniczne i urbanistyczne w ochronie środowiska i dziedzictwa kulturowego.
	K2P_K04	Jest gotów do uczenia się przez całe życie, w tym przez podjęcie kształcenia w szkole doktorskiej i studiów podyplomowych lub uczestnictwo w innych formach kształcenia.
	K2P_K05	Jest gotów do inspirowania innych osób do uczenia się i organizowania procesu kształcenia.

Koncepcja kształcenia została oparta na doświadczeniach naukowych i zawodowych kadry dydaktycznej oraz członków Rady Programowej, w ramach której współpracują członkowie Opolskiej Okręgowej Izby Architektów. Wypracowany na jej podstawie program studiów zakłada realizację wszystkich wymaganych standardem kształcenia grup zajęć (projektowanie, kontekst projektowania, zajęcia uzupełniające, praktyki zawodowe oraz dyplom) w ramach 8 modułów kształcenia:

- MK1: Dyscypliny humanistyczne,
- MK2: Projektowanie wielkoskalowych obiektów architektonicznych,
- MK3: Projektowanie zespołów urbanistycznych,
- MK4: Ochrona krajobrazu kulturowego i rewitalizacja zabytkowych zespołów urbanistycznych,
- MK5: Kształtowanie jakości przestrzeni obiektów architektonicznych,
- MK6: Środowiskowo zintegrowane planowanie przestrzenne w gminie i województwie,
- MK7: Komputerowo zintegrowane zarządzanie środowiskiem człowieka,
- MK8: Praca dyplomowa.

Tak przyjęty układ zajęć, pozwala w sposób logiczny i całościowy przekazać studentom treści programowe i osiągnąć założone przedmiotowe, a ostatecznie szczegółowe i kierunkowe efekty uczenia się. Zakładają one zapoznanie się z aktualnym stanem wiedzy oraz krajowymi i światowymi trendami rozwojowymi i wyzwaniami w dyscyplinie architektura i urbanistyka.

Tabela 2. Grupy zajęć, w ramach których osiągane są szczegółowe efekty uczenia się.

Grupa zajęć	Forma zajęć	Łączna liczba godzin	Liczba punktów ECTS
A. Projektowanie			
A.1. Projektowanie architektoniczne i urbanistyczne			
Wielkoskalowe obiekty użyteczności publicznej	wykład	30	9
Wielkoskalowe obiekty użyteczności publicznej	projekt	75	
Obiekty architektury monumentalnej	wykład	30	9
Obiekty architektury monumentalnej	projekt	75	
Procesy rozwojowe miasta	wykład	15	4
Procesy rozwojowe miasta	projekt	45	
Rewitalizacja przestrzeni śródmiejskiej	wykład	15	5
Rewitalizacja przestrzeni śródmiejskiej	projekt	45	
A.2. Projektowanie konserwatorskie, planowanie przestrzenne i projektowanie specjalistyczne wynikające z uwarunkowań lokalnych			
Ochrona zespołu urbanistycznego	wykład	15	3
Rewitalizacja zespołu urbanistycznego			
Ochrona zespołu urbanistycznego	projekt	30	
Rewitalizacja zespołu urbanistycznego			
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy	wykład	15	5
Plan zagospodarowania przestrzennego województwa			
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy	projekt	45	
Plan zagospodarowania przestrzennego województwa			
Razem dla grupy zajęć A:		435	35
B. Kontekst projektowania			
B.1. Teoria i historia architektury i urbanistyki, ochrona dziedzictwa, kulturoznawstwo, archeologia i teoria konserwatorstwa, prawo w procesie inwestycyjnym, etyka zawodu, ergonomia			
Etyka zawodu, mediacje i negocjacje społeczne	wykład	15	1
Teoria i historia architektury	wykład	15	1
Teoria i historia urbanistyki	wykład	15	1
Ochrona krajobrazu kulturowego	wykład	15	3
Rewitalizacja krajobrazu kulturowego			
Ochrona krajobrazu kulturowego	projekt	30	
Rewitalizacja krajobrazu kulturowego			
Prawo w procesie inwestycyjnym	wykład	15	2
B.2. Inżynieria, technika i technologia: zaawansowane aspekty techniczne związane z procesem projektowania			
Współczesne konstrukcje obiektów wielkoskalowych	wykład	15	3
Współczesne konstrukcje obiektów zrównoważonych ekologicznie			
Współczesne konstrukcje obiektów wielkoskalowych	projekt	30	
Współczesne konstrukcje obiektów zrównoważonych ekologicznie			
Wariantowanie technologii i realizacji inwestycji budowlanych	wykład	15	3
Wariantowanie technologii i realizacji inwestycji budowlanych	projekt	30	
Budownictwo bioklimatyczne	wykład	15	1

Tabela 2. Grupy zajęć, w ramach których osiągane są szczegółowe efekty uczenia się – c.d.

Grupa zajęć	Forma zajęć	Łączna liczba godzin	Liczba punktów ECTS
B. Kontekst projektowania			
B.3. Warsztat projektowy: integracja procesów projektowania oraz metodyka pracy naukowej			
Metody zarządzania jakością przestrzeni obiektów architektonicznych	wykład	15	2
Metody zarządzania jakością przestrzeni obiektów architektonicznych	projekt	15	
Interdyscyplinarne zarządzanie przestrzenią zespołów urbanistycznych	wykład	15	2
Interdyscyplinarne zarządzanie przestrzenią zespołów urbanistycznych	projekt	15	
Interdyscyplinarne zarządzanie architekturą dziedzictwa kulturowego	wykład	15	2
Interdyscyplinarne zarządzanie procesami projektowymi	wykład	15	2
Techniki wizualizacji przestrzeni zurbanizowanej	laboratorium	30	2
Interdyscyplinarne modelowanie systemów środowiskowych z wykorzystaniem GIS i SIP	laboratorium	30	2
Metodologia pracy naukowej	wykład	15	2
Razem dla grupy zajęć B:		375	29
C. Zajęcia uzupełniające w szczególności: języki obce oraz – do wyboru – filozofia i estetyka, historia sztuki, socjologia i psychologia środowiskowa			
Język obcy B2+	lektorat	30	2
Socjologia i psychologia środowiskowa	wykład	15	1
Estetyka, filozofia i sztuka w architekturze	wykład	15	3
Estetyka, filozofia i sztuka w architekturze	projekt	30	
Razem dla grupy zajęć C:		90	6
D. Dyplom: przygotowanie pracy dyplomowej i przygotowanie do egzaminu dyplomowego (część teoretyczna i część praktyczna)			
Seminarium dyplomowe	seminarium	30	3
Projektowanie dyplomowe	projekt	75	17
Razem dla grupy zajęć D:		105	20
E. Praktyka zawodowa			
Praktyka zawodowa - architektoniczna	praktyka	12 tygodni	12
Razem dla grupy zajęć E:		-	12
RAZEM:		1005	102

3) Harmonogram realizacji programu studiów

Harmonogramy realizacji programu studiów, przedstawia tabela 3, obejmująca:

- zestaw modułów kształcenia (grup przedmiotów) z wyszczególnieniem przedmiotów podlegających wyborowi przez studenta (oznaczone literą W), w tym usytuowanie przedmiotów w poszczególnych semestrach,
- podstawowe formy prowadzenia zajęć i wymiar godzinowy zajęć,
- ogólną liczbę godzin zajęć organizowanych przez Uczelnię (godzin kontaktowych),
- wymiar i usytuowanie praktyk zawodowych w poszczególnych semestrach,
- liczbę punktów ECTS przyporządkowanych poszczególnym modułom kształcenia oraz przedmiotom,
- liczbę punktów ECTS uzyskiwanych w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia,
- liczbę punktów ECTS uzyskiwanych w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 18 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu architekta, studia w formie stacjonarnej oraz niestacjonarnej realizowane są według jednobrzmiącego harmonogramu realizacji programu studiów.

4) Opis modułów kształcenia

Opis modułów kształcenia wraz z przypisaniem do nich efektów uczenia się i treści programowych zapewniających uzyskanie tych efektów został przedstawiony w postaci kart modułów zamieszczonych w Załączniku 1.

5) Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się

Efekty uczenia się osiągane przez studenta w toku realizacji programu kształcenia poddawane są systematycznej weryfikacji w trakcie trwania semestru, na jego zakończenie oraz w czasie sesji egzaminacyjnej. Sposoby weryfikacji dostosowane są do specyfiki efektów uczenia się. Przyjęto następujące metody weryfikacji efektów uczenia się:

- w kategorii wiedzy sprawdza się przez ocenę:
 - aktywnego udziału w zajęciach, dyskusji,
 - prac przeglądowych,
 - elaboratów i prezentacji,
 - kolokwium zaliczeniowych polegających na rozwiązaniu zagadnień problemowych, testów otwartych lub zamkniętych,
 - egzaminów pisemnych (w formie pytań, eseju, raportu, testu wielokrotnego wyboru (MCQ – Multiple Choice Questions),
 - egzaminów ustnych (standaryzowane i ukierunkowane na sprawdzenie wiedzy na poziomie wyższym niż sama znajomość faktów, sprawdzające poziom zrozumienia, umiejętność analizy, syntezy i rozwiązywania problemów),
- w kategorii umiejętności i w kategorii kompetencji społecznych sprawdza się przez ocenę:
 - zrealizowanej pracy projektowej, w tym kursowej i przeglądowej (przejściowej),
 - analiz i zadań obliczeniowych,
 - indywidualnej lub zespołowej pracy klauzurowej i zadań domowych,
 - poziomu kreatywności studenta wykazanej podczas procesu projektowania i bezpośrednich korekt indywidualnych i zespołowych realizowanych metodą „mistrz-uczeń”,
 - sprawozdania z przebiegu i wyników zadań praktycznych,
 - umiejętności współpracy w zespole wykonującym projekt wielobranżowy,
 - umiejętności prezentacji (indywidualnych lub zespołowych) i obrony wykonanego projektu,
- podczas seminariów dyplomowych i pracy dyplomowej sprawdza się:
 - w zakresie metodologii pracy naukowej,
 - poziomu kreatywności naukowej i projektowej studenta,
 - uzyskanych wartości rozwiązań architektonicznych,
 - poprawności analityczno-opisowej oraz projektowo-graficznej pracy dyplomowej,
 - umiejętności i realności praktycznego zastosowania prezentowanych rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych i konstrukcyjno-materiałowych,
 - umiejętności publicznej prezentacji i obrony pracy dyplomowej.

Dla wszystkich kierunkowych efektów uczenia się dopuszcza się możliwość ich weryfikacji z zastosowaniem więcej niż jednej metody. Szczegółowe sposoby weryfikacji efektów uczenia się dla wszystkich przedmiotów, w odniesieniu do poszczególnych form zajęć, zawarte są w kartach opisu przedmiotów (patrz Załącznik 1).

Przygotowując program studiów uwzględniono możliwość osiągnięcia danego efektu uczenia się przez przeciętnego studenta, w czasie przeznaczonym na realizację danego przedmiotu. Dołożono starań, aby liczba punktów ECTS przypisana do zajęć odpowiadała szacowanemu, realnemu obciążeniu studenta. W przypadku wykładów dominują efekty uczenia się związane z wiedzą, w przypadku ćwiczeń tablicowych, zajęć laboratoryjnych i projektowych dominują efekty uczenia się związane z umiejętnościami i kompetencjami społecznymi.

6) Wymiar, zasady i formy odbywania praktyk zawodowych

Praktyki zawodowe stanowią integralną część procesu kształcenia i podlegają obowiązkowemu zaliczeniu. Informację o zaliczeniu praktyk zawodowych wykazuje się w karcie okresowych osiągnięć studenta, sporządzonej w postaci wydruków danych elektronicznych oraz protokołach zaliczenia przedmiotów wypełnianych przez opiekunów praktyki zawodowej, wyznaczonych spośród nauczycieli akademickich przez Dziekana wydziału dla poszczególnych rodzajów praktyki. Zaliczenie praktyk zawodowych jest warunkiem zaliczenia semestru,

którego program przewiduje realizację określonego rodzaju praktyki zawodowej. Dziekan wydziału może wyznaczyć inny niż przewidziany harmonogramem realizacji programu studiów, okres realizacji praktyki zawodowej, jeżeli zaistnieją niezależne od studenta okoliczności uniemożliwiające wykonanie praktyk zgodnie z harmonogramem. W takich przypadkach Dziekan wydziału wyznacza termin zaliczenia praktyki inny niż przewidziany w harmonogramie realizacji programu studiów.

Organizacja i program praktyk zawodowych:

Praktyki zawodowe organizowane są w jednostkach państwowych, samorządowych oraz sektora prywatnego świadczących usługi w zakresie:

- przygotowania i nadzoru budowlanych procesów inwestycyjnych,
- projektowania architektonicznego i urbanistycznego.

Student wskazuje jednostkę organizacyjną, w której odbędzie praktykę, samodzielnie lub przy wsparciu Biura Praktyk Zawodowych – na podstawie dostępnych list organizacji wyrażających gotowość przyjęcia studentów na praktykę). Praktyki zawodowe organizowane są na podstawie Umowy zawartej przez Uczelnię z zakładem pracy, przed rozpoczęciem praktyk.

Dokumentacją praktyk, będącą podstawą zaliczenia praktyk, są: dziennik praktyk, siatka oceny praktyki studenta i świadectwo odbycia praktyki. Podczas praktyki student realizuje zadania przypisane do rodzaju odbywanej praktyki zgodnie z określonym celem i programem praktyki:

- **Praktyka projektowa – architektoniczna** (4 tygodnie po 2. semestrze):
Celem praktyki jest przygotowanie całości lub fragmentów dokumentacji projektowej obiektów architektonicznych lub zespołów urbanistycznych oraz nauka pracy w zespole projektowym. W ramach praktyki student zapoznaje się z możliwościami przygotowania dokumentacji technicznej przy użyciu oprogramowania komputerowego wspomagającego projektowanie typu AutoCAD, Archicad, Photo-Shop i innych.
- **Praktyka projektowa – architektoniczna (przeddyplomowa)** (8 tygodni w trakcie 3. semestru):
Celem praktyki jest przygotowanie całości lub fragmentów dokumentacji projektowej obiektów architektonicznych lub zespołów urbanistycznych oraz nauka pracy w zespole projektowym. W ramach praktyki student zapoznaje się z możliwościami przygotowania dokumentacji technicznej przy użyciu oprogramowania komputerowego wspomagającego projektowanie typu AutoCAD, Archicad, Photo-Shop i innych.

Student prowadzi na bieżąco dokumentację w dzienniku praktyk, w postaci całotygodniowych zapisów czynności wykonywanych podczas praktyki, potwierdzoną czytelną pieczęcią placówki i podpisem zakładowego opiekuna praktyki lub przedstawiciela firmy przyjmującej studenta na praktykę.

Nadzór dydaktyczno-wychowawczy nad praktykami sprawuje opiekun praktyk, wyznaczony przez Dziekana spośród nauczycieli akademickich. Do zadań Opiekuna praktyk należy w szczególności:

- podanie do wiadomości studentów zasad i trybu odbywania i zaliczania praktyki,
- monitorowanie przebiegu praktyk zawodowych o charakterze wyrwykowym (np. wizyty w miejscach odbywania praktyk, osobiste lub telefoniczne rozmowy z zakładowymi opiekunami praktyk),
- potwierdzenie sprawozdania z praktyki oraz wpisanie do e-indeksu i karty okresowych osiągnięć studenta noty o zaliczeniu praktyki.

Do obowiązków studenta należy wypełnienie stosownych danych i informacji o odbytej praktyce oraz informowanie Dziekana wydziału o wszelkich nieprawidłowościach związanych zarówno z organizacją jak i przebiegiem praktyki. Wszelkie wątpliwości wynikające z trybu zaliczenia praktyki rozstrzyga Dziekan wydziału.

Warunki zaliczenia praktyki:

Warunkiem zaliczenia praktyki jest wywiązanie się z zadań sformułowanych w programie praktyki oraz przedłożenie przez studenta stosownej dokumentacji. Student zobowiązany jest do przedstawienia Opiekunowi praktyk dokumentacji potwierdzającej odbycie praktyki: dziennik praktyk, świadectwo odbycia praktyki oraz siatka oceny praktyki. Zaliczenia praktyki w e-indeksie dokonuje Opiekun praktyk. Student, który nie odbył wszystkich wymaganych w planach studiów praktyk, nie może być dopuszczony do egzaminu dyplomowego.

7) Zasady prowadzenia procesu dyplomowania

Praca dyplomowa:

Szczegółowe warunki realizacji pracy dyplomowej, zaliczenia seminarium dyplomowego, zasady i kryteria oceny prac dyplomowych, warunki przystąpienia do obrony pracy dyplomowej oraz przeprowadzenia egzaminu dyplomowego określa *Regulamin Dyplomowania*.

Praca dyplomowa magisterska opracowywana w semestrze 3. jest najważniejszą samodzielną pracą studenta, kończąca cykl dydaktyczny studiów drugiego stopnia na kierunku *architektura* i powinna dotyczyć problematyki zgodnej ze specyfiką kierunku oraz specjalności. W pracy dyplomowej powinna być wykorzystana wiedza i umiejętności zdobyte uprzednio w ramach wykładów, zajęć laboratoryjnych i projektowych, a także seminariów. Praca dyplomowa jest sprawdzeniem stopnia opanowania tej wiedzy, umiejętności syntezy wiadomości oraz zastosowania ich do rozwiązywania konkretnych problemów projektowych. Koncepcja pracy dyplomowej wynika z ogólnych założeń sylwetki absolwenta kierunku *architektura*, wnioskowanej specjalności oraz Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Praca dyplomowa powinna być opracowaniem podejmującym rozwiązanie konkretnego problemu/zadania projektowego o charakterze architektonicznym, urbanistycznym lub planistycznym w odniesieniu do lokalnych uwarunkowań środowiska przyrodniczego, społeczno-kulturowego i zbudowanego. W przypadkach szczególnych dopuszcza się również prace o charakterze teoretycznym rozwijające lub pogłębiające stosowane w dziedzinie architektury metody projektowania, teoretyczne rozwiązania techniczne, itp. Student przystępujący do opracowania pracy dyplomowej ma wiedzę i umiejętność konstruowania pracy dyplomowej, w tym logicznej analizy obiektów architektonicznych, zespołów urbanistycznych i planów zagospodarowania przestrzennego o funkcjach zbliżonych do podjętej w pracy dyplomowej problematyki.

Pracę dyplomową opracowuje każdy student indywidualnie. Wyjątkowo (na wniosek promotora, za zgodą Dziekana wydziału) możliwe są też opracowania w zespole 2-osobowym. W takim przypadku promotor zobligowany jest rozdzielić zakres tematyczny pracy w taki sposób, aby możliwa była indywidualna ocena każdego ze studentów, uwzględniająca wiedzę, umiejętności i kompetencje wymagane na etapie złożenia pracy dyplomowej.

Student studiów stacjonarnych i niestacjonarnych zobowiązany jest złożyć pracę dyplomową nie później niż do 28 lutego bieżącego roku akademickiego. Dziekan wydziału, na wniosek promotora pracy lub na wniosek studenta, może przesunąć termin złożenia pracy dyplomowej w przypadku długotrwałej choroby studenta (potwierdzonej odpowiednim zaświadczeniem lekarskim) lub niemożności wykonania pracy dyplomowej w obowiązującym terminie z uzasadnionych przyczyn, niezależnych od studenta. Termin złożenia pracy w tych przypadkach może być przesunięty nie więcej niż o trzy miesiące, tj. do 31 maja bieżącego roku akademickiego. W razie dłuższej nieobecności promotora pracy dyplomowej, która mogłaby wpłynąć na opóźnienie terminu złożenia pracy przez studenta, Dziekan wydziału zobowiązany jest do wyznaczenia osoby, która przejmie obowiązek kierowania pracą. Zmiana promotora pracy dyplomowej w okresie ostatnich 6 miesięcy przed terminem ukończenia studiów może stanowić podstawę do przedłużenia terminu złożenia pracy dyplomowej na zasadach ustalonych wyżej.

Pracę dyplomową student wykonuje pod kierunkiem nauczyciela akademickiego zatrudnionego na stanowisku profesora, docenta, adiunkta lub wykładowcy. Temat pracy dyplomowej powinien być ustalony nie później niż w pierwszym miesiącu zajęć po rozpoczęciu semestru 7. Oceny pracy dyplomowej dokonuje promotor pracy oraz jeden recenzent zatrudniony na stanowisku profesora, docenta, adiunkta lub wykładowcy. Recenzenta wyznacza Dziekan wydziału.

Wszystkie prace dyplomowe podlegają sprawdzeniu przed egzaminem dyplomowym z wykorzystaniem Jednolitego Systemu Antyplagiatowego.

Zakres pracy dyplomowej magisterskiej obejmuje spójne ze sobą części: projektową oraz opisową.

1) Część projektowa zawiera:

- a) część rysunkową projektu dyplomowego wykonaną w technice trwałej na usztywnionych planszach formatu 100×70 cm (min. 6 plansz) i złożoną w teczce, w zakresie pozwalającym na odczytanie idei rozwiązań planistycznych, urbanistycznych oraz funkcjonalno-przestrzennych zagospodarowania terenu działki oraz projektowanych obiektów architektonicznych, w postaci rzutów, przekrojów, elewacji/widoków, detali architektoniczno-budowlanych, schematów ideowych, etc. (plansze mogą stanowić formaty niezależne, jednak ujęte w harmonijny i spójny sposób lub tworzyć zespół plansz łączących się w jeden obraz – maksymalne połączenie 3 plansz jako jeden zestaw),
- b) makietę (wykonaną w technice trwałej) dotyczącą całości lub części opracowania dyplomowego oraz minimum 3 wizualizacje wykonane w zakresie i formie ustalonej w porozumieniu z promotorem,
- c) wersję cyfrową stanowiącą kompendium pracy dyplomowej w formacie 100×200 cm (szerokość × wysokość), w rozdzielczości min. 300 dpi, przygotowaną do wydrukowania w postaci banera (bez konieczności drukowania).

- 2) Część opisowa (o objętości 30÷40 stron) zawiera:
- stronę tytułową (zgodną z przyjętym w PWSZ w Nysie wzorem),
 - spis treści,
 - określenie celu i zakresu pracy,
 - wprowadzenie (uzasadnienie podjęcia problematyki pracy, ogólna informacja o przedmiocie pracy),
 - wskazanie podstawy prawnej i materiałów wyjściowych do projektowania (np.: MPZP – Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego, WZiZT – Warunków Zabudowy i Zagospodarowania Terenu, form prawnej ochrony konserwatorskiej i obowiązujących wytycznych konserwatorskich, map hipsometrycznych, geologicznych i innych) lub też wykazanie, że celem pracy jest opracowanie materiałów będących podstawą do opracowania ww. dokumentów formalno-prawnych, czy też wskazanie, że praca ma charakter opracowania wariantowego względem ustaleń ww. dokumentów formalno-prawnych,
 - analizę lokalnych uwarunkowań środowiska przyrodniczego, społeczno-kulturowego i zbudowanego (w granicach opracowania i szerszym kontekście), analizę form i zakresu ochrony konserwatorskiej wraz z wyszczególnieniem elementów chronionych i możliwych do przekształcenia dla budynków, zespołów i obszarów będących pod ochroną konserwatorską (wpis do rejestru zabytków, ewidencji gminnej lub wojewódzkiej, zapis ochrony obszarowej w MPZP),
 - opis przyjętych rozwiązań urbanistycznych (projekt zagospodarowania przestrzennego/projekt zespołu urbanistycznego/projekt zagospodarowania terenu działki),
 - opis rozwiązań architektoniczno-budowlanych (funkcjonalno-przestrzennych, konstrukcyjno-materiałowych oraz kompozycyjno-plastycznych), ponadto informacje dotyczące rozwiązań instalacyjnych, zabezpieczenia ppoż., przystosowań uwzględniających osoby niepełnosprawne, elementów chronionych pod względem konserwatorskim, itp.
 - opis wybranych, zobrazowanych na schematach, trzech rozwiązań architektoniczno-konstrukcyjnych związanych z wykorzystaniem energii odnawialnych,
 - opis wybranych detali rozwiązań konstrukcyjno-materiałowych, technologicznych, itp., adekwatnych do wybranej specjalności dyplomowania,
 - opis wybranych min. trzech konstrukcyjnych detali projektowych,
 - podsumowanie uzasadniające przyjęte rozwiązania urbanistyczne, architektoniczne i konstrukcyjne, zawierające wnioski z przeprowadzonego procesu projektowania,
 - bibliografię ze szczególnym uwzględnieniem źródeł uwzględniających problematykę pracy dyplomowej,
 - netografię z podaniem daty pozyskania źródła,
 - spis rysunków i tabel,
 - komplet pomniejszony do formatu A3 plansz z części graficznej pracy.

Warunkiem zaliczenia przedmiotu „Projektowanie dyplomowe” w semestrze 3. jest udział w indywidualnych spotkaniach z promotorem, spełnienie ustalonych przez niego warunków formalnych i merytorycznych oraz przedstawienie pracy dyplomowej, przygotowanej do złożenia w dziekanacie Wydziału Nauk Technicznych. W wypadku, gdy student nie złożył pracy dyplomowej w regulaminowym terminie, stosuje się ustalenia *Regulaminu studiów PWSZ w Nysie*.

Przed obroną pracy dyplomowej student wypełnia oświadczenie (wg podanego wzoru) dotyczące samodzielności wykonania pracy oraz zgodności treści pracy, zapisanej na nośniku elektronicznym, z treścią zawartą w wydrukowanej wersji. Oświadczenie to powinno stanowić ostatnią stronę w każdym egzemplarzu pracy dyplomowej.

Seminarium dyplomowe:

Przed rozpoczęciem semestru 3. student wnioskuje o wyborze promotora pracy. W przypadku dużej liczby kandydatów o ostatecznym zakwalifikowaniu studenta do promotora pracy dyplomowej decyduje ranking ocen z semestrów 1÷2.

Warunkiem zaliczenia „Seminarium dyplomowego” w semestrze 3. jest:

- udział w indywidualnych spotkaniach z promotorem pracy, których efektem jest ustalenie tematu pracy oraz spełnienie innych podanych przez promotora warunków,
- udział w zajęciach wykładowych „Metodologia pracy naukowej”, w wymiarze 15 godzin,
- złożenie promotorowi części analitycznej pracy dyplomowej składającej się z:
 - uzasadnienia wyboru tematu pracy,
 - analizy literaturowej podjętej w pracy dyplomowej problematyki,

- analizy uwarunkowań lokalnych projektowanego obiektu lub zespołu obiektów architektonicznych, zespołu urbanistycznego, planu zagospodarowania przestrzennego,
 - wstępną koncepcję projektowanego obiektu/zespołu obiektów architektonicznych, zespołu urbanistycznego lub planu zagospodarowania przestrzennego,
- 4) dostarczenie w terminie do 1 marca bieżącego roku akademickiego do dziekanatu Wydziału Nauk Technicznych wypełnionego *Zgłoszenia Pracy Dyplomowej*, przygotowanego w porozumieniu z promotorem.

Zasady i kryteria oceny prac dyplomowych:

Opinie promotora i recenzenta są opracowane na odpowiednich formularzach w formie wydruku komputerowego. Termin składania opinii ustala się najpóźniej na tydzień przed terminem egzaminu dyplomowego. Przy ocenie prac dyplomowych stosuje się oceny określone w *Regulaminu studiów PWSZ w Nysie*. Podstawowymi kryteriami oceny prac dyplomowych, stosowanymi w tych opiniach, są:

- 1) dobór problematyki, cel i zakres pracy,
- 2) analiza literaturowa problematyki pracy oraz dobór i wykorzystanie źródeł, w tym obcojęzycznych,
- 3) analiza uwarunkowań lokalnych,
- 4) analiza form i zakresu ochrony konserwatorskiej wraz z wyszczególnieniem elementów chronionych i możliwych do przekształcenia dla budynków, zespołów i obszarów będących pod ochroną konserwatorską (dla tematów, w których podejmowane jest przekształcanie i adaptacja obiektów zabytkowych),
- 5) realizacja celów projektowych w zakresie rozwiązań urbanistycznych, architektonicznych, konstrukcyjno-materiałowych, detali architektoniczno-budowlanych, konstrukcyjnych i ekologicznych,
- 6) warsztat graficzny pracy,
- 7) układ pracy, jej kompletność oraz poprawność stylistyczno-językowa,
- 8) oryginalność pracy oraz możliwość wykorzystania wyników pracy w praktyce.

Egzamin dyplomowy:

Warunkiem dopuszczenia do egzaminu dyplomowego jest:

- 1) uzyskanie zaliczenia wszystkich przedmiotów i praktyk zawodowych przewidzianych w programie studiów,
- 2) złożenie wszystkich egzaminów przewidzianych programem studiów,
- 3) uzyskanie łącznej liczby 102 punktów ECTS, określonych dla studiów drugiego stopnia,
- 4) uzyskanie ocen co najmniej dostatecznych z pracy dyplomowej.

Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym lub pisemno-ustnym i odbywa się przed komisją egzaminu dyplomowego powołaną przez Dziekana wydziału, w skład której wchodzi: przewodniczący oraz dwóch członków komisji egzaminu dyplomowego. Przewodniczącym komisji egzaminu dyplomowego może być wyłącznie profesor, docent, adiunkt lub wykładowca zatrudniony w Uczelni. Co najmniej jeden członek komisji egzaminu dyplomowego powinien być zatrudniony w Uczelni na stanowisku profesora. Członkami komisji egzaminu dyplomowego są promotor pracy i recenzent pracy lub inna osoba powołana przez Dziekana wydziału spośród nauczycieli akademickich zatrudnionych na wydziale co najmniej na stanowisku wykładowcy.

Egzamin dyplomowy polega na odpowiedzi na wylosowane pytania: 2 z pytań ogólnych oraz 1 z pytań szczegółowych dotyczących studiowanej specjalności. W egzaminie dyplomowym uczestniczy 1 student, który po wylosowaniu pytań z pełnej listy ma max. 10 minut na przygotowanie się do odpowiedzi. Po zakończeniu egzaminu dyplomowego komisja ustala końcową ocenę z egzaminu dyplomowego. Za ocenę egzaminu dyplomowego przyjmuje się średnią arytmetyczną z ocen uzyskanych za odpowiedzi na pytania. Ocena z egzaminu dyplomowego jest niedostateczna w przypadku wystawienia za odpowiedzi ustne lub pisemne więcej niż jednej oceny niedostatecznej.

Po pozytywnym zaliczeniu egzaminu dyplomowego student przystępuje do prezentacji pracy dyplomowej w oparciu o prezentację multimedialną, plansze oraz makietę. Obrona pracy dyplomowej rozpoczyna się przedstawieniem oceny pracy studenta przez promotora, następnie przez recenzenta, opinii członków Komisji egzaminu dyplomowego oraz zainteresowanych osób, po czym student ustosunkowuje się do zgłoszonych uwag. Po zakończeniu obrony pracy dyplomowej komisja ustala końcową ocenę pracy dyplomowej, uwzględniając oceny promotora pracy i recenzenta oraz sposób zreferowania i obrony pracy. Przy ustalaniu oceny końcowej z egzaminu dyplomowego oraz oceny pracy dyplomowej, stosuje się oceny określone w *Regulaminie studiów PWSZ w Nysie*.

W przypadku uzyskania z egzaminu dyplomowego oceny niedostatecznej lub nieprzystąpienia do tego egzaminu w ustalonym terminie z przyczyn nieusprawiedliwionych, Dziekan wydziału wyznacza drugi termin eg-

zaminu jako ostateczny. Powtórny egzamin nie może się odbyć później niż po upływie dwóch miesięcy od daty egzaminu pierwszego.

Ukończenie studiów następuje po złożeniu egzaminu dyplomowego oraz obronie pracy dyplomowej z wynikiem co najmniej dostatecznym. Absolwent otrzymuje dyplom ukończenia studiów wraz z suplementem do dyplomu oraz ich dwa odpisy, w tym na wniosek absolwenta – ich odpis w języku obcym. Wystawienie dyplomu ukończenia studiów stanowi potwierdzenie zaliczenia ostatniego semestru studiów.

8) Sumaryczne wskaźniki charakteryzujące program studiów

Tabela 4. Sumaryczne wskaźniki charakteryzujące program studiów.

Kierunek studiów: <i>architektura</i> Poziom kształcenia: <i>studia drugiego stopnia</i> Profil kształcenia: <i>praktyczny</i>	
Liczba semestrów konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie:	3
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie:	102
Łączna liczba godzin zajęć:	1005
Łączna liczba godzin zajęć prowadzonych na wnioskowanym kierunku, przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy:	720 (71,6%)
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia:	52,8 (51,8%)
Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym, w tym zajęć laboratoryjnych i projektowych:	72,0 (70,6%)
Liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne:	4
Liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom lub grupom zajęć do wyboru:	45 (44,1%)
Wymiar praktyk zawodowych oraz liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach tych praktyk:	12 tygodni 12 pkt. ECTS
Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z języka obcego:	2

Załącznik 1
Karty Modułów

STUDIA STACJONARNE / NIESTACJONARNE